

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/145/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414212609
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová, st.
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1414212609.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej st. a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: O. M. Z., bytom N. XX, N., zast. JUDr. Šimon Meliš, so sídlom Partizánska 3, Bratislava, proti žalovaným: 1/ MICROWELL, spol. s r.o., so sídlom SNP 2018/42, Šaľa, IČO: 31 414 249, zast.: JUDr. Ľudovít Štanglovič, advokát, Jarmočná 2264/3, Šaľa, 2/ Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúca organizačnou zložkou podniku zahraničnej osoby Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573, o náhradu škody vo výške 7.875,84 Eur s prísl., na odvolanie žalobcu a žalovaného 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 3. júna 2022 č.k. 22C/210/2014-520, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa priznania nároku na náhradu trov konania žalovanému 1/ z r u š u j e .

V časti týkajúcej sa nepriznania nároku na náhradu trov konania žalovanému 2/ uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie vo veci samej podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a následného súhlasu žalovaného 2/ s týmto späťvzatím žaloby. Žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 58,32 % (II. výrok), žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal (III. výrok) s tým, že o výške nároku na náhradu trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplata 7.875,84 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 7.875,84 Eur od 18.01.2013 do zaplata titulom náhrady škody s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24.07.2012 sa stala dopravná nehoda na Karloveskej ulici v Bratislave medzi vozidlom G. Z. X.X Y. XWD U., I.: N. XXX Y. vedenom žalobcom a vozidlom I.: Z. XXX N. vedenom V. C. U., ktorú zavinil vodič motorového vozidla I.: Z. XXX N., zamestnanec u žalovaného 1/. Motorové vozidlo I.: Z. XXX N. bolo v čase nehody poistené u žalovaného 2/. Na motorovom vozidle G. Z. bola spôsobená škoda v celkovej výške 9.975,41 Eur. Motorové vozidlo G. Z. bolo opravené a cena opravy bola čiastočne zaplata ako poisťné plnenie poskytnuté poisťovňou, v ktorej má žalobca poistené motorové vozidlo, pričom dňa 28.09.2012 zaplatal sumu 498,77 Eur ako spoluúčasť, ktorá mu však následne bola zaplata. V dôsledku vyššie uvedenej nehody však došlo k strate hodnoty jeho motorového vozidla G. Z., keď

rovnaké motorové vozidlo opravované po dopravnej nehode a neopravované po dopravnej nehode má rozdielnú cenu. Podľa predbežných zistení u predajcu motorových vozidiel Motor-Car Bratislava s.r.o. bola hodnota motorového vozidla G. Z. v čase nehody približne o 9 - 10 % nižšia ako cena nového vozidla. Hodnota motorového vozidla opravovaného v dôsledku dopravnej nehody je podľa predbežných zistení 2/3 z hodnoty motorového vozidla neopravovaného v dôsledku dopravnej nehody. Cena motorového vozidla G. Z. bola 25.045 Eur. V čase nehody v zmysle predbežného zisťovania mohla byť cena vozidla asi 22.790,95 Eur až 22.540,50 Eur. V dôsledku nehody sa potom hodnota vozidla znížila o 1/3, t.j. 7.596,98 Eur až 7.513,50 Eur, pričom presnú sumu by určil znalec v rámci znaleckého dokazovania. Ďalej v období 02.08.2012 až 20.09.2012 mal žalobca v užívaní cudzie motorové vozidlo za sumu 0,183 Eur/km. V uvedenom období na ňom žalobca najazdil 1.980 km, teda zaplatil tretej osobe sumu 362,34 Eur. Nakoľko sa uvedenou sumou zmenšil jeho majetok, žalobca žiadal v konaní aj o zaplatenie tejto sumy.

3. Vo veci rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 23.05.2016 č.k. 22C/ 210/2014-190 tak, že konanie v časti 196,92 Eur zastavil, žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 165,42 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % od 30.04.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom zo dňa 13.12.2017 č.k. 4Co 3/2017-246 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Najvyšší súd Slovenskej republiky v dôsledku dovolania podaného žalobcom uznesením zo dňa 29.06.2021 sp.zn. 5Cdo 209/2018 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.12.2017 sp.zn. 4Co 3/2017 voči žalovanému 2/ a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.05.2016 sp.zn. 22C/210/2014 voči žalovanému 2/, okrem výroku o zastavení konania, zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. S poukazom na závery dovolacieho súdu súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby predložil súdu súkromný znalecký posudok na preukázanie obvyklej ceny motorového vozidla žalobcu (G. Z. X.X Y. XWD U., I.: N. XXX Y.) v čase dopravnej nehody a jeho obvyklej hodnoty po vykonaní opravy, ktorej potreba bola vyvolaná dopravnou nehodou za účelom preukázania skutočnej škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v dôsledku škodovej udalosti.

6. Dňa 19.11.2021 bolo súdu doručené podanie žalobcu, ktorým predložil znalecký posudok č. 43/2021 Ing. Petra Jelačiča vo veci výpočtu škody na vozidle G. Z. X.X Y. XWD U., I.: N. XXX Y.. Zároveň uvedeným podaním vzal žalobu späť v časti zaplatenia sumy 6.399,92 Eur s príslušenstvom a zotrval na podanej žalobe v časti zaplatenia sumy 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 Eur ročne zo sumy 1.279 Eur od 18.01.2013 do zaplatenia.

7. Dňa 26.04.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu, ktorým žiadal, aby súd rozhodol nasledovne: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 1 279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1 279 Eur od 18. 1. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 196,92 eura od 18. 1. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 165,42 eura od 18. 1. 2013 do 29. 4. 2016, s úrokom z omeškania vo výške 3,75 % zo sumy 165,42 eura od 30. 4. 2016 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

8. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 27.04.2022 uviedol, že v zásade, keď to súd vyhodnotil tak, že podaním zo dňa 19.11.2021 vzal žalobu späť vo všetkom, s výnimkou navrhovaného výroku I. a II. v časti III. podania, teda aj pri vnútornej nezrovnalosti podania z 19.11.2021 má súd za to, že podľa obsahu bola týmto podaním vzatá žaloba späť vo všetkom, s výnimkou navrhovaným výrokom I. a II. v časti III., teda na svojom podaní zo dňa 25.04.2022 v časti, ktorými žiada zaplatiť úroky z omeškania 8,75 % zo sumy 196,92 Eur a 165,42 Eur a 3,75 % ročne zo sumy 165,42 eur netrvá.

9. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, žalobca poukázal na písomné podanie zo dňa 25.04.2022, v ktorom podrobne rozoberal dôvody, pre ktoré mu podľa jeho názoru vznikol v danej veci nárok na náhradu trov konania. Poukazoval na to, že predmetné súdne konanie sa začalo za účinnosti zákona č.

99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení a za jeho účinnosti bolo aj skončené na prvostupňovom súde. Náhradu trov súdneho konania podľa Občianskeho súdneho poriadku ovládali 3 zásady: zásada úspechu (zodpovednosti za výsledok), zásada zodpovednosti za zavinenie (za náhodu) alebo náhodu a záujmová zásada. Žalobca pri podaní žaloby, a to až do skončenia dokazovania na súde prvého stupňa vrátane meritórneho rozhodnutia sa potom dôvodne domnieval, že súd bude postupovať v súlade s § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého „Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.“ Uviedol, že žalobou uplatnená výška náhrady škody bola určená na základe vyjadrenia zamestnanca predajcu predmetného motorového vozidla (G.), teda osoby majúcej skúsenosti s predajom rovnakých, ako aj obdobných vozidiel, ako je predmetné vozidlo. Toto vyjadrenie a takto zistená suma potom boli základom pre určenie žalovanej sumy, pričom hneď v žalobe bolo uvedené, že skutočná výška škody bude určená znaleckým posudkom a následne podľa neho bude žaloba čo do predmetu nároku upravená. Pokiaľ ide o vyhotovenie znaleckého posudku, tento bol navrhnutý v konaní hneď v žalobe, pričom v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku ešte nebol zavedený inštitút tzv. „súkromného znaleckého posudku“ (§ 209 CSP) a navyše podľa § 127 ods. 1 OSP mohli byť relevantné znalecké posudky vyhotovené až po začatí konania a po vypočutí účastníkov: „Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca“. Žalobca teda nielen nemal povinnosť predložiť znalecký posudok pred prvým pojednávaním (koncentračná zásada sa na neho podľa § 470 ods. 2 CSP nevzťahuje ani spätne), ale ani nemal takúto možnosť. Prípadné vyhotovenie znaleckého posudku pred podaním žaloby, a teda pred vypočutím účastníkov by bolo nadbytočné a neehospodárne, keď žalovaní popierali (čo bolo kvôli podstate sporu zrejme od počiatku) podstatu nároku a súčasne aj jeho výšku. Žalobca nechal vyhotoviť znalecký posudok hneď, ako ho na to súd vyzval, pričom znaleckým posudkom sa určila skutočná výška nároku žalobcu. Podľa § 470 ods. 2 CSP „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované“, teda vzniklo dôvodné legitímne očakávanie žalobcu, že v prípade úspechu bude súd postupovať podľa § 142 ods. 3 OSP. Takéto legitímne očakávanie má oporu v čl. 20 ods. 1 veta prvá a druhá Ústavy Slovenskej republiky: „Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu“ a článku 1 (Ochrana majetku) Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Práve v súlade s týmto ústavným článkom a článkom Dohovoru je potrebné podľa žalobcu vykladať aj §§ 255 a 256 CSP v spojení s § 470 CSP a s § 142 ods. 3 OSP. Konštatoval, že podal žalobu za účinnosti pravidla o náhrade trov konania zohľadňujúceho čiastočný neúspech práve v dôsledku právnej skutočnosti (znalecký posudok), ktorá má nastať po začatí konania, za účinnosti tohto pravidla sa aj pôvodne skončilo dokazovanie a práve táto právna skutočnosť je okolnosťou majúcou priamy vplyv na výsledok daného sporu. Zákon s touto právnou skutočnosťou spájal právny následok - priznanie plnej náhrady trov súdneho konania, táto právna skutočnosť aj nastala, má priamy vplyv na výšku úspechu žalobcu, a preto musí byť podľa neho zohľadnená pri určovaní výšky náhrady trov súdneho konania. Samotný Civilný sporový poriadok navyše upravuje náhradu trov súdneho konania rámcovo, stanovuje, ako je uvedené vyššie, zásady úspechu (zodpovednosti za výsledok) a zásady zodpovednosti za zavinenie (za náhodu), pričom konkrétne pravidlá budú postupne judikované, a to použijúc analógiu (čl. 4 ods. 1 CSP „Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci“), alebo dokonca vytvoriac pravidlo čl. 4 ods. 1 CSP: „Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít“). Považoval za zrejme, že predmetná situácia (čiastočný neúspech v dôsledku zistenia výšky nároku po začatí konania) nie je Civilným sporovým poriadkom výslovne predpokladaná a že základné pravidlo rozhodnúť podľa výšky úspechu by bolo nespravodlivé, keďže nárok bol dôvodný, žalobca bol úspešný a len samotná výška nároku nebola zistiteľná pred začatím konania. Žalobcova snaha o nápravu protiprávneho konania žalovaného nemôže byť sankcionovaná rozhodnutím o trovách konania. Je potom zrejme, že norma, ktorú by súd zvolil, ak by bol zákonodarcom s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, by znela: „Aj keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný súd prizná plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, ktorý úspešná strana sporu nemohla predložiť spolu so žalobou“. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal priznať náhradu trov súdneho konania v plnej výške, pričom

následne uznesením o výške sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta žalobcu vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

10. Následne žalobca podaním doručeným súdu 06.05.2022 vzal žalobu späť v celom rozsahu s poukazom na skutočnosť, že žalovaný 2/ dňa 27.04.2022 v poobedňajších hodinách zaplatil žalovanú sumu istiny vo výške 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 1.279 Eur od 18.01.2013 do 27.04.2022 vrátane, t.j. vo výške, ktorú avizoval v písomnom podaní. O vznesenom nároku žiadal rozhodnúť podľa dvoch späťvzatí a vyjadrenia na pojednávaní dňa 27.04.2022 k písomnému podaniu žalovaného zo dňa 22.04.2022. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, poukazyval na predchádzajúce vyjadrenie. Toto podanie (ako aj predchádzajúce späťvzatia žalobcu a zápisnicu z pojednávania zo dňa 27.04.2022) doručil žalovanému 2/ s tým, že ho vyzval, aby sa v lehote 15 dní vyjadril, či súhlasí so späťvzatím žaloby. Podaním doručeným súdu 17.05.2022 žalovaný 2/ súhlasil so späťvzatím žaloby žalobcu a čo sa týka náhrady trov konania, pridržal sa svojho vyjadrenia zo dňa 22.04.2022.

11. Vzhľadom k tomu, že žalobca vzal žalobu späť a žalovaný 2/ (voči ktorému bolo konanie zrušené rozhodnutím dovolacieho súdu) so späťvzatím žaloby súhlasil, súd prvej inštancie konanie vo veci samej podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

12. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP s konštatovaním, že v ustanovení § 256 CSP je zakotvená zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania. Kritérium procesného zavinenia je treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie strany sporu, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre (viď R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 196/09).

13. Mal za nesporné, že sporové konanie v tejto právnej veci bolo (okrem určenia povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť sumu 165,42 Eur s príslušenstvom, vyslovenej v rozsudku z 23.05.2016) zastavené voči žalovaným 1/ a 2/ v dôsledku späťvzatia žaloby. Späťvzatie žaloby je dispozitívny procesný úkon, ktorý patrí výlučne žalobcovi. Žalobca ako dominus litis (pán v spore), ktorému svedčí právo podať žalobu v sporovej veci, túto môže na základe vlastnej úvahy i bez uvedenia dôvodu vziať späť. Späťvzatie žaloby ako procesnoprávny úkon je prejavom autonómnej vôle žalobcu s ktorým procesné normy spájajú ukončenie súdneho konania; teda je takou subjektívnou (zavinenou) skutočnosťou, ktorá bezprostredne vedie k zastaveniu konania. Uviedol, že s poukazom na uvedené bolo potrebné posúdiť, kto zaviniel zastavenie konania a v ktorej časti, resp. v ktorej časti mal žalobca úspech v konaní. Nemal za sporné, že predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 7.875,84 Eur titulom náhrady škody. Rozsudkom zo dňa 23.05.2016 bolo konanie zastavené v časti istiny 196,92 Eur v dôsledku vyplatenia tejto sumy zo strany žalovaného 2/, zároveň bolo rozsudkom rozhodnuté o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobcovi istinu 165,42 Eur spolu s príslušenstvom s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, v ktorej časti vo vzťahu k žalovanému 1/ rozsudok vo výroku II. nadobudol právoplatnosť dňa 18.06.2016 (v tejto časti rozsudok nebol zo strany dovolacieho súdu zrušený). V tomto smere mal teda žalobca úspech v konaní v časti zaplatenia sumy 165,42 Eur s príslušenstvom voči žalovanému 1/. Následne po zrušení rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave 13.12.2017 sp.zn. 4Co 3/2017 ako aj rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.05.2016 sp.zn. 22C/210/2014 voči žalovanému 2/ zo strany dovolacieho súdu okrem výroku o zastavení konania a predložení súkromného znaleckého posudku žalobcom na výzvu súdu, žalobca žiadal priznať v konaní sumu 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 18.01.2013 do zaplatenia a vo zvyšnej časti vzal žalobu späť. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie zavinenie na zastavení konania v tejto zvyšnej časti 6.234,50 Eur nesie žalobca. Po úhrade žalovanej sumy 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 18.01.2013 do 27.04.2022 (do termínu pojednávania) zo strany žalovaného 2/ žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu. Zavinenie na zastavení konania v časti zaplatenia istiny 1.279 Eur s príslušenstvom nesie žalovaný 2/, ktorý po podaní žaloby uhradil žalobcom požadovanú sumu.

Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že žaloba bola podaná ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, kedy bolo v účinnosti pravidlo zohľadňujúce čiastočný neúspech v dôsledku právnej skutočnosti (znaleckého posudku), ktorá mala nastať po začatí konania, za účinnosti tohto pravidla sa aj pôvodne skončilo dokazovanie a táto okolnosť je okolnosťou majúcou rozhodujúci vplyv na výsledok daného sporu, v dôsledku čoho mu má byť priznaná plná náhrada trov konania, súd prvej inštancie sa s touto námietkou nestotožnil. Nespochybnil skutočnosť, že žaloba bola podaná ešte v roku 2014, kedy platilo ustanovenie § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého „aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu“. Účinnosť tohto ustanovenia však zanikla k 30.06.2016, a to v dôsledku prijatia nových procesných kódexov. S účinnosťou od 01.07.2016 začal platiť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, kde pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd zohľadňuje v zmysle § 255 CSP pomer úspechu strany sporu vo veci, resp. v zmysle § 256 CSP zavinenie strany sporu na zastavení konania. Nakoľko v dôsledku rozhodnutia dovolacieho súdu došlo k zrušeniu rozsudku Krajského súdu v Bratislave 13.12.2017 sp.zn. 4Co 3/2017 ako aj rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.05.2016 sp.zn. 22C/210/2014 voči žalovanému 2/ a vo vzťahu k žalovanému 1/ o náhrade trov konania v rozsudku zo dňa 23.05.2016 nebolo rozhodnuté, súd o nároku na náhradu trov konania v súčasnom štádiu konania bol povinný rozhodovať podľa nového procesného kódexu, t.j. Civilného sporového poriadku zohľadňujúc pritom pomer úspechu žalobcu vo veci, resp. zavinenie strán sporu na zastavení konania v zmysle už vyššie uvedených ustanovení CSP.

Súd prvej inštancie tiež skonštatoval, že z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca žalovanú sumu vo výške 7.513,50 Eur (7.875,84 Eur - 362,84 Eur za náhradné vozidlo) titulom škody spôsobenej na motorovom vozidle G. Z. X.X.Y. XWD U. v dôsledku zníženia hodnoty motorového vozidla určil odhadom. Sám v žalobe uviedol, že zisťoval u predajcu motorových vozidiel, že cena motorového vozidla G. Z. v čase nehody bola približne o 9-10 % nižšia ako cena nového vozidla. Hodnota motorového vozidla opravovaného v dôsledku dopravnej nehody podľa predbežných zistení u zamestnanca predajcu motorových vozidiel Motor-Car Bratislava s.r.o. je približne 2/3 z hodnoty neopravovaného motorového vozidla. Na základe uvedených údajov ustálil žalobca, že cena jeho vozidla pred nehodou sa mohla pohybovať vo výške 22.790,95 Eur až 22.540,50 Eur a v dôsledku nehody sa znížila o približne 1/3, t.j. 7.596,98 Eur až 7.513,50 Eur. K žalobe žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia. Pokiaľ žalobca tvrdil, že nebol povinný predložiť znalecký posudok, nakoľko Občiansky súdny poriadok nepoznal inštitút súkromného znaleckého posudku, uviedol, že je na žalobcovi aby zväzil, aký nárok a v akej výške si bude voči žalovanému uplatňovať. Žalobcovi nič nebránilo si aj počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dať ešte pred podaním žaloby vypracovať znalecký posudok, prípadne odborné vyjadrenie, za účelom ustálenia výšky nároku. Skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok nepoznal inštitút súkromného znaleckého posudku tak, ako to má v súčasnosti na mysli ustanovenie § 209 CSP, ešte neznamená, že by súd tento dôkaz v konaní nemohol vykonať ako listinný dôkaz. Napokon žalobca nedoložil k žalobe ani len vyjadrenie zamestnanca spoločnosti Motor-Car Bratislava s.r.o., na ktoré sa v žalobe odvoláva a ktoré by jeho výšku nároku aspoň čiastočne podporovalo. Žalobca mal tiež možnosť žalovať nižšiu sumu a až v prípade, ak by sa preukázalo v rámci vykonaného dokazovania, že by mal byť jeho nárok na náhradu škody v inej uplatnenej výške, nič mu nebránilo žalobu rozšíriť. Uviedol, že žalobca bol v konaní od počiatku zastúpený advokátom, ktorý mal povinnosť zastupovať záujmy klienta a preukázať výšku uplatneného nároku, t.j. že tento nárok nie je nadhodnotený. Pokiaľ sa žalobca rozhodol podať žalobu v ním ustálenej výške určenej odhadom, ktorá však nezodpovedá skutočnej výške škody spôsobenej pri dopravnej nehode, a následne v dôsledku tejto skutočnosti vzal žalobu v prevyšujúcej časti späť, uvedené zavinenie na zastavení konania nie je možné pričítať podľa názoru súdu žalovanému 2/.

Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania tak súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť mu sumu 7.875,84 Eur spolu s prislúšenstvom. Súd priznal žalobcovi sumu 165,42 Eur s prislúšenstvom (v rozsudku zo dňa 23.05.2016) a v časti 1.475,92 Eur (196,92 Eur + 1.279 Eur), v ktorej žalobca vzal žalobu späť, zavinenie na zastavení konania bolo spôsobené žalovaným 2/, ktorý po podaní žaloby uhradil žalovanú pohľadávku. Zavinenie žalovaného posúdil ako úspech žalobcu v konaní. V ostatnej časti uplatneného nároku 6.234,50 Eur súd prvej inštancie dospel k záveru, že zavinenie na zastavení konania spôsobil žalobca. Uvedené zavinenie posúdil ako neúspech žalobcu. Úspech žalobcu v pomere k žalovanej pohľadávke určil 20,84 % (1.641,34 Eur z 7.875,84 Eur), úspech žalovaných v pomere k žalovanej pohľadávke potom činí 63,03 % (6.234,50 Eur z 7.875,84 Eur). Odrátaním úspechu žalovaných od úspechu žalobcu vyhodnotil čistý úspech žalovaných v rozsahu 58,32 %. Uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalovaný 1/ bol v konaní

úspešný z hľadiska pomeru zavinenia na zastavení konania, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,32 %. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania žalovaného 2/, súd prvej inštancie mu nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v priebehu konania nevznikli. Opačný postup, t.j. priznanie nároku na náhradu trov konania úspešnej strane, hoci jej žiadne nevznikli, t.j. nevynaložila pri bránení práva žiadne výdavky, by bolo podľa súdu prvej inštancie vo svojej podstate popretím § 251 CSP, kedy za trovy konania sú považované len výdavky vynaložené v konaní.

14. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote prostredníctvom svojich právnych zástupcov odvolanie žalobca v časti týkajúcej sa náhrady trov konania a žalovaný 1/ v časti mu priznaného nároku na náhradu trov konania.

15. Žalobca žiadal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania zmeniť a priznať mu voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nesúhlasil uvedeným právnym posúdením súdom prvej inštancie a považoval ho za nesprávne, nesúladne s ústavnými princípmi materiálneho právneho štátu a rozporné so zákonom. Pokiaľ ide o výrok II., proti tomuto podal odvolanie z dôvodu právnej istoty, keď o tomto bolo rozhodnuté uznesením 22C/210/2014-254 zo dňa 21.2.2018, pričom po právoplatnosti tohto uznesenia žalovanému 1/ žiadne trovy nevznikli, keď už ani nebol účastníkom konania vo veci samej (vec bola voči nemu právoplatne skončená). Na základe uvedeného nie je dôvod priznávať žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania. Žiadal preto tento výrok zrušiť. Žalobca odôvodnil nárok na náhradu trov súdneho konania voči žalovanému 2/ v podstate dvomi dôvodmi, a to jednak správnym ústavno-konformným výkladom ustanovenia § 255 CSP pri daných intertemporálnych ustanoveniach (podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a jednak výkladom ustanovení § 255 CSP v spojení s čl. 4 CSP (ak by situácia neobsahovala intertemporálny prvok). Pokiaľ ide o intertemporálne ustanovenia a zdôvodnenie správnosti napadnutého uznesenia, toto podľa žalobcu neobsahuje žiadne dôvody, nezaobera sa ústavným rozmerom daného problému, neskúma legitímne očakávanie žalobcu ani primeranosť a proporcionalitu zásahu do tohto majetkového práva. Opätovne poukázal na skutočnosť, že žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, keď vznikli aj procesnoprávne vzťahy. Žalobca (ale aj žalovaný 2/) dôvodne s ohľadom na vtedy platný a účinný zákon očakávali, že ak výška úspechu žalobcu bude závisieť od znaleckého posudku, bude mať žalobca nárok na náhradu trov súdneho konania, pričom základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Toto očakávanie žalobcu nebolo a ani nemohlo byť odňaté, keď § 470 ods. 2 CSP výslovne uvádza, že „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované“, teda vrátane vzniku očakávania žalobcu. Súd je povinný vykladať zákony ústavne konformným spôsobom, teda, ak sú prípustné dve či viac výkladov, má zvoliť ten, čo je súladný s ústavou. Napadnutým rozhodnutím došlo k odňatiu majetkového práva (ktorý charakter legitímne očakávanie rozhodne má). Ustanovenie § 142 ods. 3 OSP nebolo napadnuté na ústavnom súde pre rozpornosť s ústavou či z iných dôvodov, nebolo ustanovením vytvárajúcim nespravodlivosť ani nevytváralo disproporcionalitu v právach, teda nebolo možné rozumne očakávať jeho zmenu či zrušenie. Ide teda o zjavné sklamanie dôvery v právo neprípustnej intenzity vytvárajúce zásah do ústavných práv žalobcu (obdobne KOUKAL, P.: Predvídateľnosť, retroaktivita a zpetné pôsobenie práva, Právnik, 3/2016, str. 233 - 260). V ďalšom žalobca poukázal na jeho podanie na podanie zo dňa 25. apríla 2022. Pokiaľ ide o aplikáciu § 255 CSP a § 256 CSP, aj tu súd prvej inštancie podľa žalobcu pochybil, keď vykonaný výklad zákona je formalistický nevychádzajúci z potreby spravodlivosti súdnych rozhodnutí. Predovšetkým pokiaľ ide o sumu 6.234,60 eur, v tejto časti vzal žalobca žalobu späť po vyhotovení znaleckého posudku, avšak je to situácia obdobná zamietnutiu žaloby z dôvodu, že výška nároku závisela od znaleckého posudku. V zásade zákonodarca vychádzal z jednoty pojednávania, teda má sa konať a rozhodnúť na jednom pojednávaní, preto aj právna úprava upravovala len neúspech v dôsledku znaleckého dokazovania a nie zavinenie zastavenia konania. Podstatné je, že spor vznikol pre porušenie právnej povinnosti žalovaných, ktorí nezaplatili, čo mali, pričom výška plnenia závisela od znaleckého dokazovania, ktoré súd pôvodne odmietol vykonať. Zavinenie sa teda neposudzuje z procesného hľadiska výlučne podľa procesného výsledku, čiže procesným zavinením nie je bezprostredné spôsobenie výsledku - zastavenie súdneho konania, t. j. zavinením zastavenia konania nie je vykonanie úkonu, ktorý bezprostredne vyvolá rozhodnutie súdu o zastavení konania, ale zavinením zastavenia konania sa rozumie pôsobenie na výsledok v širšom zmysle, teda zahŕňa konanie alebo nekonanie strany, pričom sa zohľadnia aj právne skutočnosti vytvorivšie všetky okolnosti

ovplyvňujúce konanie strany a ktoré vyvolali procesný úkon strany, v prejednávanej veci úkon žalobcu - späťvzatie žaloby. Záver súdu o zavinení zastavenia konania žalobcom je potom formalistickým výkladom § 256 CSP nezohľadňujúcim okolnosti sporu. Bol toho názoru, že na zastavenie konania v časti sumy 6.234,60 eur je potrebné aplikovať analogicky ustanovenie o úspechu v spore. V tejto súvislosti považoval poukazovanie na judikatúru „R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 196/09“ za vnútorne rozporné a nenáležité, keď na jednej strane súd prvej inštancie odmieta aplikáciu princípov z Občianskeho súdneho poriadku, na druhej strane sa na judikatúru podľa Občianskeho súdneho poriadku odvoláva a súčasne tiež v citovaných rozhodnutiach boli riešené iné situácie (späťvzatie žaloby pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie). Samotný výklad ustanovení § 255 a 256 CSP umožňuje priznať nárok na náhradu trov súdneho konania aj čiastočne úspešnému žalobcovi, čo okrem iného pripúšťa aj žalobcom odkazovaná literatúra. Vzhľadom na koncentračnú zásadu a pripustenie súkromných znaleckých posudkov mal za samozrejmy predpoklad, že dôkazný prostriedok - znalecké dokazovanie znaleckým posudkom bude pripojený k žalobe, resp. k jednému z vyjadrení podľa § 167 CSP (na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku), aj tak však nie je možné vylúčiť, že pred vykonaním znaleckého dokazovania bude potrebné vypočúť svedkov alebo vykonať iné dokazovanie, a teda znalecký posudok nebude objektívne možné založiť pred pojednávaním do spisu. Vždy, ak bude znalecký posudok objektívne môcť byť založený do súdneho spisu až po podaní žaloby, vyvstane potreba aplikácie obdobného pravidla ako bolo § 142 ods. 3 OSP. Mal za zrejmé, že zákonodarca konštituovanie tohto pravidla súdom na základe zásad uvedených § 255 a 256 CSP nevyvlúčil, ale naopak pripustil a de facto ich predpokladá. Teda, ak by aj nebola žaloba podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a nevzniklo by legitímne očakávanie žalobcu na priznanie nároku na náhradu trov súdneho konania závislé od znaleckého posudku, majúce charakter majetkového práva požívajúceho ochranu podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, mal by žalobca právo na náhradu trov súdneho konania podľa § 255 a 256 CSP aplikujúc čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, keď žalobca nemohol predložiť znalecký posudok spolu so žalobou (súkromný znalecký posudok v čase podania žaloby neexistoval). Možno podľa žalobcu súhlasiť s konštatovaním súdu, že „je na žalobcovi aby zväžil, aký nárok a v akej výške si bude voči žalovanému uplatňovať“. Pri vznášaní nároku však žalobca berie do úvahy všetky dostupné informácie, ktoré má, pričom sám nie je osobou odborne zdatnou, nevyzná sa v technických a cenových parametroch motorových vozidiel, ako ani v ich znehodnocovaní. O komplikovanosti svedčí aj skutočnosť, že dvaja znalci vyhotovenie znaleckého posudku odmietli. Konštatovanie súdu, že „žalobcovi nič nebránilo si aj počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dať ešte pred podaním žaloby vypracovať znalecký posudok, prípadne odborné vyjadrenie, za účelom ustálenia výšky nároku“ nevychádza z platného právneho stavu a zohľadnenia všetkých súvislostí. Odhliadnuc od ustanovenia § 127 ods. 1 OSP (ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca), znalecký posudok nechal súd vyhotoviť až po vypočutí účastníkov. Znalecký posudok, ktorý by nechal vyhotoviť účastník konania, by mal „len“ silu listinného dôkazu, čo uvádza aj samotný súd. Navyše nebolo zrejmé, aké námietky vnesú žalovaní, a teda či znalecký posudok nebude vyhotovený predčasne. Pokiaľ ide o nedoloženie „k žalobe ani len vyjadrenie zamestnanca spoločnosti Motor-Car Bratislava s.r.o., na ktoré sa v žalobe odvoláva a ktoré by jeho výšku nároku aspoň čiastočne podporovalo“, toto vyjadrenie bolo ústne a nie písomné, pričom nebolo celý čas spochybnené ani žalovanými ani súdom. Ak by bola táto námietka včas a riadne vnesená, mohol sa pokúsiť zadovážiť písomné vyjadrenie uvedeného zamestnanca, resp. ho mohol skúsiť navrhnuť vypočúť. Navyše uvedené vyjadrenie tvorilo len základ úvahy žalobcu pri odklade svojho nároku, ktorý mal byť stanovený znaleckým posudkom, čo žalobca žiadal už v samotnej žalobe. Ako bolo aj upravené v zákone v čase podania žaloby a aj ako znie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25 Cdo 3974/2015 zo dňa 21. 9. 2016 „Je totiž spravodlivé v prípade, že žalobce musí vyšší požadované částky sdeliť na základe své úvahy, ač z povahy veci je zřejmé, že vyše nároku závisí na znaleckém posouzení (§ 142 odst. 3 o. s. r.), aby se podkladem stala částka prisouzená, nikoliv požadovaná.“ Konštatovanie, že „Žalobca mal tiež možnost žalovat nižšiu sumu a až v případě, ak by sa preukázalo v rámci vykonaného dokazovania, že by mal byť jeho nárok na náhradu škody v inej uplatnenej výške, nič mu nebránilo žalobu rozšířit“, je len špekuláciou, keďže žalobca mal na podanie žaloby dvojročnú subjektívnu premlčaciu lehotu a samotný žalovaný 2/ ukončil likvidáciu poisťnej udalosti listom zo dňa 29.4.2016, teda jeden a pol roka po uplynutí premlčacej lehoty. Prvé pojednávanie bolo nariadené na deň 14.3.2016, teda 1 rok a 8 mesiacov po podaní žaloby. Z uvedenej časovej súslednosti udalostí je zrejmé, že možnost podať žalobu a následne rozšířit žalobu bola len hypotetická (ustálenie škody, jej oprava, predsporový pokus o vysporiadanie...). Aj keď je advokát osoba odborne zdatná v práve, nie je osobou odborne zdatnou ohľadne zisťovania hodnoty motorových vozidiel poškodených pri ich

prevádzke inými motorovými vozidlami. Bolo od začiatku zrejmé, že na zistenie výšky škody bude potrebný znalecký posudok, čo bolo od začiatku navrhované, a to opakovane. Súd prvého stupňa toto dokazovanie nevykonal (čím odňal právo na spravodlivý proces ako konštatoval NS SR), nebolo preto v možnostiach advokáta zistiť nadhodnotenie, ak pripustíme posudzovanie tzv. „nahodnocovania nároku“. Mal však za to, že v prejednávanej veci sa nejedná o nahodnocovanie, žalobca od začiatku uvádzal potrebu znaleckého posudku a žalovaný 2/, súc subjekt znalý a podnikajúci v uvedenej oblasti, popieral nárok žalobcu absolútne, nebol vôbec ochotný sa dohodnúť a neuvádzal, aká je podľa neho výška škody. Žalovaný 2/ tým síce realizoval svoje procesné práva, avšak táto skutočnosť nemôže byť na škodu žalobcu, ktorý znášal poškodenie vozidla a odmietanie zaplattenia škody za to. V ostatnom rovnako odkazoval na jeho doterajšie podania, najmä podanie zo dňa 25. apríla 2022, a to čo do neexistencie povinnosti a ani možnosti predložiť znalecký posudok spolu so žalobou.

16. Žalovaný 1/ podal odvolanie v časti náhrady trov konania týkajúcej sa výroku, ktorým mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 58,32 %, v ktorej časti považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne v tom, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Poukázal na ust. § 230 CSP, podľa ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova; na ust. § 234 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku; a na ust. § 237 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal. Uznesenie z 3.6.2022 je v napadnutom výroku preto nesprávne z dôvodu, že ide o opakované rozhodovanie o rozsahu náhrady trov konania pre žalovaného 1/, čo je v rozpore s §§ 230 a 237 ods. 1 CSP. O rozsahu náhrady trov konania pre žalovaného 1/ už súd prvej inštancie právoplatne rozhodol uznesením č.k. 22C/210/2014-254 zo dňa 21.02.2018, ktorým žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 95,80 %. Uznesenie z 21.02.2018 je právoplatné, nebolo napadnuté odvolaním. O odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 22C/210/2014 zo dňa 23.5.2016 bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co/3/2017-246 zo dňa 13.12.2017 rozhodnuté tak, že prvoinštančný rozsudok bol potvrdený a žalovanému 1/ bol priznaný aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Týmto sa vec sama pre žalovaného 1/ právoplatne skončila, a to aj pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,80 % priznaného uznesením z 21.02.2018. Hoci žalobca podal dovolanie proti rozsudku KS Bratislava, uvedené sa týkalo iba v rozsahu žalovaného 2/ a dovolaním nebol rozsudok KS Bratislava dotknutý vo vzťahu k žalovanému 1/. Zo záväzného výroku dovolacieho uznesenia NS SR sp.zn. 5Cdo/209/2018 z 29.6.2021 vyslovene vyplýva, že prvoinštančný rozsudok a rozsudok KS Bratislava boli zrušené iba voči žalovanému v 2/ rade, teda kasačný účinok sa nijako nedotýkal žalovaného 1/. Z procesnej situácie (na ktorú súd prvej inštancie pri vydaní napadnutého výroku o rozsahu náhrady trov žalovaného 1/ uznesením z 3.6.2022 neprihliadol) vyplýva, že vec sama a s tým nadväzujúca otázka náhrady trov konania žalovaného 1/ bola skončená. Rozsudkom KS Bratislava a nadväzujúcim uznesením z 21.02.2018, ktorým bol žalovanému 1/ priznaný rozsah náhrady trov konania 95,80 %. Uvedenému kolidujúci rozsah náhrady trov 58,32 % v napadnutom výroku uznesenia z 3.6.2022 je v rozpore s §§ 230 a 237 ods. 1 CSP, keďže ide o opakované rozhodnutie už právoplatne vyriešenej otázky rozsahu náhrady trov konania žalovaného 1/ uznesením z 21.02.2018, čím je uznesenie z 3.6.2022 založené na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať a mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci rozsahu náhrady trov konania žalovaného 1/ uznesením z 3.6.2022 v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, keďže došlo k nezohľadneniu procesných ustanovení CSP a relevantnej procesnej situácie v spise. Alternatívne podal žalovaný 1/ podnet na opravu zrejmej nesprávnosti dotknutého výroku o rozsahu náhrady trov konania žalovaného 1/ v uznesení z 3.6.2022 a to tak, aby súd vypustil výrok: „Žalovanému 1/ priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 58,32 %, pretože o rozsahu na náhradu trov konania žalovaného 1/ sa už právoplatne rozhodlo uznesením zo dňa 21.02.2018. V prípade ak by súd prvej inštancie sám nenapravil nesprávny stav založený výrokom uznesenia z 3.6.2022 „Žalovanému 1/ priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 58,32 %“, navrhol, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 22C/210/2014-520 zo dňa 03.06.2022 v napadnutom výroku „Žalovanému 1/ priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 58,32 %“ zrušil. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec v napadnutej časti trov konania bez nariadenia odvolacieho

pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ je dôvodné a odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

18. Právna úprava náhrady trov konania v sporovom konaní sa spravuje zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP).

19. Podľa § 256 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

20. Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal napadnutým výrokom uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol žalovanému 1/ priznaný nárok na náhradu trov voči žalobcovi v rozsahu 58,32 % a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ a žalobcu v tejto časti napadnutého uznesenia sú dôvodné a stotožnil sa aj s ch odvolacími dôvodmi.

21. Civilný sporový poriadok v ust. § 320 CSP zakotvuje legálnu definíciu pojmu právoplatnosť tak, že právoplatnosť je jednou z vlastností súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje, že súdne rozhodnutie sa stáva záväzným a zásadne nezmeniteľným. Súd je tiež viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal (§ 237 ods. 1 CSP).

22. V prejednávanej veci Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 23. mája 2016 č.k. 22C 210/2014-190 konanie v časti 196 eur zastavil (I. výrok), žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 165,42 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% od 30.4.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného (II. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (III. výrok) s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (IV. výrok). Na odvolanie žalobcu proti tomuto rozsudku Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 13. decembra 2017 č.k. 4Co 3/2017-246 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil (I. výrok), žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (II. výrok) a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (III. výrok).

Na dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu v časti potvrdzujúcej rozsudok súdu prvej inštancie voči žalovanému 2/ Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 29. júna 2021 č.k. 5Cdo 209/2018-338 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2017 č.k. 4Co 3/2017-246 voči žalovanému 2/ a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23. mája 2016 č.k. 22C/210/2014-190 voči žalovanému 2/, okrem výroku o zastavení konania zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia okresnému súdu na ďalšie konanie, teda zrušenie sa týkalo len žalovaného 2/ a voči žalovanému 1/ konanie bolo právoplatne skončené, a to aj v časti trov odvolacieho konania. O trovách prvoinštančného konania žalovaného 1/ rozhodol Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 2. februára 2018 č.k. 22C/210/2014-254, ktorým mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 95,80 % a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal. Civilný sporový poriadok zakotvuje legálnu definíciu pojmu právoplatnosť tak, že právoplatnosť je jednou z vlastností súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje, že súdne rozhodnutie sa stáva záväzným a zásadne nezmeniteľným.

Aj vzhľadom k tomu, že po vydaní uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. júna 2021 č.k. 5Cdo 209/2018-338 sa ďalšie konanie žalovaného 1/ netýkalo, voči nemu už bolo rozhodnutie právoplatné, odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že bolo treba rozhodovať aj onároku na náhradu trov konania žalovaného 1/, keďže vo vzťahu k žalovanému 1/ o náhrade trov konania v rozsudku zo dňa 23.05.2016 nebolo rozhodnuté, pretože o tomto nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 2. februára 2018 č.k. 22C/210/2014-254, ktorým mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 95,80 %. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa priznania nároku žalovaného 1/ na náhradu trov konania zrušil.

23. Z ustanovenia § 256 ods. 1 CSP vyplýva, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie, táto strana je povinná nahradiť druhej strane trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre

každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vnikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Pokiaľ jedna procesná strana zavini zastavenie konania, vzniká jej povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu.

Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca musel vziať žalobu späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napr. v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavini zastavenie konania. Ak by žalobca vzal žalobu späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie sa žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. Pojem „procesné zavinenie“ použitý v ust. § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zavinenie nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (pozri uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04).

24. V danom prípade sa žalobca žalobou domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplata 7.875,84 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 7.875,84 Eur od 18.01.2013 do zaplata. Dňa 19.11.2021 bolo súdu doručené podanie žalobcu, ktorým predložil znalecký posudok č. 43/2021 Ing. Petra Jelačiča vo veci výpočtu škody na vozidle G. Z. X.X Y. XWD U., I.: N. XXX Y.. Zároveň uvedeným podaním vzal žalobu späť v časti zaplata sumy 6.399,92 Eur s príslušenstvom a zotrval na podanej žalobe v časti zaplata sumy 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 Eur ročne zo sumy 1.279 Eur od 18.01.2013 do zaplata. V podaní zo dňa 2.5.2022 vzal žalobca žalobu vo výške 1 279 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 1 279 eur od 18.1.2013 do 27.4.2022 vrátane, preto žiadal o zastavenie konania a o ním vznesenom nároku žiadal rozhodnúť podľa dvoch späťvzatí a vyjadrenia na pojednávaní dňa 27.4.2022 k písomnému podaniu žalovaného (2) zo dňa 22.4.2022 a ohľadom nároku na náhradu trov konania žiadal rozhodnúť s poukazom na jeho vyjadrenia.

25. K poukazu žalobcu na ust. § 142 ods. 3 OSP odvolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení č.k. I. ÚS 56/2017-12, zo dňa 8. februára 2017 konštatoval: „Právna úprava náhrady trov konania v sporovom konaní sa podľa doterajšej úpravy v Občianskom súdnom poriadku, ako aj podľa novej úpravy účinnej od 1. júla 2017 v Civilnom sporovom poriadku spravuje zásadou úspechu v konaní/spore. Z porovnania doterajšej a novej právnej úpravy vyplýva, že Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k úprave obsiahnutej v § 142 ods. 2 OSP. Z uvedeného síce vyplýva, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), avšak ani nová právna úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy.“

Aj podľa Nálezu Ústavného súdu SR z 15. apríla 2020 sp.zn. II. ÚS 399/2019 aj napriek tomu, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), ani nová práva úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy.

26. Z vyššie uvedeného sa preto odvolací súd nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tomto smere, že nová právna úprava vylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní, avšak v danom prípade vzhľadom na vyššie uvedené predchádzajúce rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu

ohľadom posudzovania nároku na náhradu trov konania vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu strán v konaní už bolo rozhodnuté a predmetom zostali trovy zastaveného konania, pri rozhodovaní o ktorých sa vychádza zo zásady procesného zavinenia za následok zastaveného konania v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP. Preto aj odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa nepoužitia ust. § 142 ods. 3 OSP vyhodnotil ako nedôvodnú.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že následne po zrušení rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave 13.12.2017 sp.zn. 4Co 3/2017, ako aj rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.05.2016 sp.zn. 22C/210/2014 voči žalovanému 2/ zo strany dovolacieho súdu okrem výroku o zastavení konania a predložení súkromného znaleckého posudku žalobcom na výzvu súdu, žalobca žiadal priznať v konaní sumu 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 18.01.2013 do zaplatenia a vo zvyšnej časti vzal žalobu späť, v ktorom prípade zavinenie na zastavení konania v tejto zvyšnej časti 6.234,50 Eur nesie žalobca. Za dôvodnú nepovažoval odvolací súd odvoláciu námietku žalobcu, že na zastavenie konania v časti sumy 6.234,60 eur je potrebné aplikovať analogicky ustanovenie o úspechu v spore. Po úhrade žalovanej sumy 1.279 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 18.01.2013 do 27.04.2022 (do termínu pojednávania) zo strany žalovaného 2/ žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu. Zavinenie na zastavení konania v časti zaplatenia istiny 1.279 Eur s príslušenstvom nesie žalovaný 2/, ktorý po podaní žaloby uhradil žalobcom požadovanú sumu. Miera zavinenia zastavenia konania tak bola prevažne na žalobcovi, v dôsledku čoho vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanému 2/, avšak nakoľko mu v preukázateľne trovy prvoinštančného konania nevznikli, súd prvej inštancie mu nárok na náhradu trov konania správne nepriznal. Odvolací súd tak uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nepriznania nároku na náhradu trov konania žalovanému 2/ ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému 2/, úspešnému v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi nepriznal, a to ani žalovanému 1/, hoci bol v odvolacom konaní úspešný, nakoľko žalobca nezavinil, že žalovaný 1/ podal odvolanie, navyše sa s jeho odvolaním sám stotožnil, a žalovaný 1/ už ani nebol vzhľadom na vyššie uvedené, čo aj sám v odvolaní uviedol, účastníkom tohto konania.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.